

S E M

Sporočilo za javnost
Ljubljana, 14. december 2017

koordinator varstva
nesnovne kulturne dediščine

SPOROČILO ZA JAVNOST

Uspešen vpis enote Obhodi kurentov na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva, je rezultat tudi odlično pripravljene nominacije, ki je v končni obliki nastajala v Slovenskem etnografskem muzeju.

Ob vpisu enote Obhodi kurentov na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva, se Slovenski etnografski muzej pridružuje čestitkam in izpostavlja strokovno vlogo Slovenskega etnografskega muzeja pri pripravi uspešne nominacije za Reprezentativni seznam.

Slovenski etnografski muzej kot **Koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine** se je vključil v pripravo nominacije Obhodi kurentov, ko smo prejeli besedilo, ki so ga s sodelovanjem Zveze društev kurentov in drugih predstavnikov nosilcev, Pokrajinskega muzeja Ptuj Ormož in Direktorata za kulturno dediščino pri Ministrstvu za kulturo oblikovali v Znanstvenoraziskovalnem središču Bistra na Ptuju.

Mag. Anja Jerin, mag. Adela Pukl in dr. Nena Židov so pri končnem oblikovanju nominacije upoštevale Unescovo Konvencijo o varovanju nesnovne kulturne dediščine iz leta 2003, Unescova navodila za pripravo nominacij, ugotovitve in priporočila ocenjevalnega telesa v zvezi s prijavi iz prejšnjih let in primere dobro spisanih nominacij. Dobrodošle so bile tudi izkušnje, ki sta si jih mag. Anja Jerin in dr. Nena Židov pridobili pri pripravi nominacije za Škofjeloški pasijon, ki je bil na Unescov Reprezentativni seznam kot prva enota iz Slovenije vpisan leta 2016. Pri pripravi filma kot priloge nominacije je sodelovala muzejska kustodinja za etnografski film **Nadja Valentinčič Furlan**. Naše sodelovanje pri nominaciji je potekalo od decembra 2015 do oddaje nominacije konec marca 2016.

Pri končnem oblikovanju nominacije so bili upoštevani vsi **bistveni Unescovi kriteriji**, ki opredeljuje nesnovno dediščino kot dediščino,

- ki jo nosilci prenašajo iz roda v rod,
- jo nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino,
- jim zagotavlja občutek za identiteto in neprekinjenost s prejšnjimi generacijami.

Pomembno je jasno definiranje enote:

Unesco zanima predvsem družbena vloga nesnovne dediščine, v našem primeru pustne šege. V nominaciji smo zapisali, da se je šega, ki so jo prvotno izvajali le moški, razširila tudi na ženske in otroke, kar z vidika Unesca ni nič narobe, saj le ta še posebej poudarja vlogo žensk, sodelovanje otrok pa je zagotovilo za ohranjanje dediščine. Pomembno je, da nominacija izkazuje tudi priznavanje in spoštovanje do drugih skupnosti, predvsem tistih, ki imajo podobne pustne šege.

V nominaciji smo jasno definirali geografsko območje obhodov kurentov v vaških in urbanih okoljih na Ptujskem in Dravskem polju, v Halozah in Slovenskih goricah. Kot nosilce smo definirali skupine kurentov ne glede na njihovo članstvo v Zvezi društev kurentov. Dodali smo tudi izdelovalce kurentij in ženske, ki sodelujejo pri izdelovanju gamaš oz. nogavic in papirnatega okrasja.

Vpis na Unescov Reprezentativni seznam ne pomeni »zamrznitve« dediščine ali vračanja v njeno »preteklost«, zato ni potrebe po »dveh ali treh korakih nazaj«, kot skrbi nekatere. Kurenti lahko še naprej opravljajo svoje obhode v lokalnem okolju, seveda pa lahko gostujejo tudi drugje. Po Unescovi Konvenciji se nesnovna dediščina ne ohranja na način, značilen za nepremično dediščino, gre za sistem varovanja »od spodaj navzgor«, kjer pri oblikovanju ukrepov varovanja sodelujejo tudi nosilci, velik pomen pa ima raziskovanje, dokumentiranje, prezentiranje in spodbujanje nosilcev pri ohranjanju dediščine.

V Slovenskem etnografskem muzeju smo zelo veseli in ponosni, da nam je s skupnimi močmi uspelo pripraviti drugo uspešno nominacijo Slovenije, ki se je po mnenju Unescovega ocenjevalnega telesa uvrstila celo med štiri najboljše napisane nominacije, ki so bile obravnavane v letu 2017. Več informacij dobite na: anja.jerin@etno-muzej.si, adela.pukl@etno-muzej.si in [nena.zidov@etno-muzej.si](mailto:nenazidov@etno-muzej.si).

mag. Anja Jerin
mag. Adela Pukl
dr. Nena Židov

dr. Tanja Roženbergar,
direktorica

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

Metelkova 2, SI - 1000 Ljubljana, Slovenija, T: +386 1/ 300 87 00, E: etnomuz@etno-muzej.si, www.etno-muzej.si